

"שהר הזכרון יזכור במקומי" – לזכרו של ניר חזד הי"ד

א. יהודה עמיחי - מאחורי כל זה מסתתר אושר גדול,
עמוד 26 (בתוך 'שירי ארץ ציון וירושלים')

אלהינו ואלהי אבותינו, זכרנו בזכרון טוב לפניך, ופקדנו
בפקדתי ישועה ורחמים משמי קדם, וזכר לנו יהוה אלהינו
את הברית ואת החסד ואת השבועה אשר נשבעת לאברהם
אבינו בהר המזבח. ותראה לפניך עקדה שעקד אברהם אבינו
את יצחק בנו על גבי המזבח, וכבש רחמיו לעשות רצונך בלבב
שם, כן יכבשו רחמך את פעסד מעלינו, ובטובך הגדול ישוב
חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך ומנחלתך. וקום לנו יהוה
אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך מפי
כבודך קאמור: וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם
מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים, אני יהוה:

פי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם, ואין שכיחה לפני כסא
כבודך, ועקדת יצחק, לזרעו (של יעקב) היום ברחמים תזכר.
ברוך אתה ה' זוכר הברית.

ד. תפילת שחרית – סדר העקידה

אלהינו ואלהי אבותינו, זכרנו בזכרון טוב לפניך, ופקדנו
בפקדתי ישועה ורחמים משמי קדם, וזכר לנו יהוה אלהינו
את הברית והחסד ואת השבועה אשר נשבעת לאברהם אבינו
בהר המזבח, ותראה לפניך עקדה שעקד אברהם אבינו
את יצחק בנו על גבי המזבח, וכבש רחמיו לעשות רצונך בלבב
שם, כן יכבשו רחמך את פעסד מעלינו, ובטובך הגדול ישוב
חרון אפך מעמך ומעירך ומארצך ומנחלתך. וקום לנו יהוה
אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתורתך על ידי משה עבדך מפי
כבודך קאמור: וזכרתי להם ברית ראשנים אשר הוצאתי אתם
מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים, אני יהוה:

ה. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף קכא עמוד א

1 - תניא, אר"ג: פעם אחת הייתי מהלך בספינה וראיתי ספינה
אחת שנשברה, והייתי מצטער על תלמיד חכם שבה, ומנו: רבי
עקיבא; וכשעליתי ביבשה, בא וישב ודן לפני בהלכה. אמרתי
לו: בני, מי העלך? אמר לי: דף של ספינה נזדמן לי, וכל גל וגל
שבה עלי נענתתי לו ראשי; מכאן אמרו חכמים: אם יבואו
רשעים על אדם, יעננו לו ראשו...

2 - תניא, א"ר עקיבא: פעם אחת הייתי מהלך בספינה וראיתי
ספינה אחת שמטרפת בים, והייתי מצטער על תלמיד חכם
שבה, ומנו: רבי מאיר; כשעליתי למדינת קפוטקיא, בא וישב
ודן לפני בהלכה. אמרתי לו: בני, מי העלך? אמר לי: גל טרדני
לחברו וחברו לחברו, עד שהקיאני ליבשה...

ו. תלמוד ירושלמי מסכת יבמות פרק טז הלכה ד

אמר ר' עקיבא מעשה [דף פג עמוד ב] שעשיתי מפרש בים
הגדול וראיתי ספינה אחת ששקעה בים והייתי מצטער על
תלמיד חכם אחד שהיה בתוכה וכשבאתי למגירה של קפודקיא
והתחיל מקדמני ושואל לי שאלות נומתי לו בני היאך פלטת?
נומה לי רבי טרפני גל לחבירו וחבירו לחבירו עד שהקיאני
ליבשה...

ז. יואל שפיץ – סיפור טוב מתחיל מהאמצע, עמוד 187

ידעתי שלרב עדין גם היה חבר טוב שנהרג. אריה טוויג, שנפל
בסיני במלחמת יום כיפור. פעם, שרה (אשת הרב שטיינזלץ)
סיפרה ליונת ולי על הקרבה הגדולה בין השניים. "מאז
שנהרג", אמרה, "עדין לא צוחק. לפני כן הוא ידע להתגלגל
מצחוק. מאז הוא מחיד, אבל זה כבר לא אותו צחוק".
לעומתה, הרב עדין אף פעם לא סיפר לנו על אריה. אני ממש
רציתי לשאול איך הוא מתמודד ומה יש לו לומר, אבל
התביישתי. ובכל זאת, יום אחד, באיזו נסיעה שבה הקפצתי
אותו, העזתי ושאלתי: "הרב, גם לך נהרג חבר. מה אתה עושה
עם זה? לאן לקחת את הזעזוע והכאב?"

5 שהר הזכרון יזכר במקומי,

זה תפקידו. שהגן לזכר יזכר,

שהרחוב על שם יזכר,

שהבנין הידוע יזכר,

שבית התפלה על שם אלהים יזכר,

10 שספר התורה המתגלגל יזכר,

שהיזכר יזכר. שהדגלים יזכרו,

התכריכים הצבעוניים של ההיסטוריה, אשר

הגופים שעטפו הפכו אבק. שהאבק יזכר.

שהאשפה תזכר בשער. שהשליה תזכר.

15 שחית השדה ועוף השמים יאכלו ויזכרו,

שכלם יזכרו. כדי שאוכל לנוח.

ב. תפילת יעלה ויבוא לראש השנה

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבוא ויגיע, ויראה וירצה וישמע,
ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משים בן
דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית
ישראל לפניך, לפליטה לטובה, לחן ולחסד ולרחמים, לחיים
טובים ולשלום. **ביום הזכרון הזה:** זכרנו יהוה אלהינו בו
לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר
ישועה ורחמים, חוס וחס, ורחם עלינו והושיענו, כי אליך
יענינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ג. תפילת זכרונות – מוסף של ראש השנה

אתה זוכר מעשה עולם ופיקד כל יצורי קדם. לפניך נגלו כל
תעלומות והמון נסתרות שמבראשית. כי אין שכיחה לפני כסא
כבודך ואין נסתור מנגד עיניך:

30 אתה זוכר את כל המפעל. וגם כל היצור לא נכחד ממך:

הכל גלוי וידוע לפניך יהוה אלהינו, צופה ומביט עד סוף כל
הדורות. כי תביא חוק **זכרון להפקד** כל רוח ונפש. להזכר
מעשים רבים והמון בריות לאין תכלית... ועל המדינות בו
יאמר איזו לחרב, ואיזו לשלום, איזו לרעב, ואיזו לשבע,
ובריות בו **יפקדו להזכירם** לחיים ולפנות. מי לא נפקד כהיום
הזה. כי זכר כל היצור לפניך בא. מעשה איש ופקדתו ועלילות
מצעדי גבר. מחשבות אדם ותחבולותיו ויצרי מעללי איש... כי
זכר כל המעשים לפניך בא ואתה **דורש** מעשה כלם: וגם את נח
באהבה **זכרת**. ותפקדהו בדבר ישועה ורחמים, בהביאך את מי
המבול לשחת כל בשר מפני רוע מעלליהם. על כן **זכרוננו** בא
לפניך יהוה אלהינו, להרבות זרעו כעפרות תבל וצאצאיו כחול
הים...

- הרב עדין דיבר קצרות, היה ניכר שלא נוח לו לעסוק בזה. הוא הישיר מבט לאיזו נקודה עלומה במרחב ואמר בערך כך: 95
 "אנשים שמתו על קידוש השם עולים לעולם עליון מאוד, אבל בכל זאת, יש דברים שאפשר לעשות רק בעולם הזה - ואת זה הם לא יכולים לעשות. אנחנו, שמצויים כאן, בעולם שהוא נמוך מאוד וגם גבוה מאוד - יכולים להשלים את מה שהחסירו. לא צריך בשביל זה טקסי הנצחה או מבנים לזכרם.
- 100 פשוט, כשאתה עושה מעשה טוב, מגדל את הילדים שלך, עושה מצווה או מתפלל - תעשה את זה גם בשמים, מכוחם. כל אדם מגלה פן מסוים של השכינה בעולם, ועכשיו כשהם לא יכולים לעשות זאת, אנחנו צריכים לעשות את זה עבורם".
- זהו, הוא לא רצה לדבר על זה יותר.
- 105 ופעם אחרת, בשיחה ביום הזיכרון, הוא השלים עוד קצת את התמונה. וכך אמר:
- "את הזעזוע על מות קדושים אי אפשר לטשטש, אבל על הדכדוך צריך להתגבר. הזעזוע יכול להוביל גם לעשיית מעשים טובים והוספת חיים - ולשם ראוי לנתב אותו".
- 110 ח. ניר חדד הי"ד, (כח' אייר התשנ"ו - ד' תשרי התשפ"ה)
- "באנו לעולם לעשות טוב, לא טוב חלקי, לא טוב לאנשי שלומנו, לא טוב על מנת. טוב נקי וטהור".